

واردات مرکبات به نام مصرف کنندگان به کام...؟

محصول جعبه زده، به قیمتی نازل معادل هر کیلو ۴۰۰-۳۵۰ تومان از باغداران خریداری می‌شود و به دلیل عدم کنترل و نظارت دولت بر بازار و باز بودن دست دلالان، محصول با افزایش قیمت و رقمی معادل هر کیلو ۲۰۰۰-۱۵۰۰ تومان به دست مصرف کننده می‌رسد

کاهش تولید و بالا بودن قیمت پرتقال دلیل اصلی واردات است

استان مازندران با تامین ۴۰ درصد مرکبات کشور در حالی که ارزش اقتصادی تولید آن سالانه رقمی معادل ۶ هزار میلیارد ریال تخمین زده می‌شود، یکی از مناطق پراهمیت در تولید مرکبات است.

شایان ذکر است که مرکبات این استان ۱۱ درصد از محصولات باغی کل کشور را نیز به خود اختصاص داده است. و اینها همه در حالی است که مسایل و مشکلاتی نظیر سرمازدگی، نوسانات قیمت در بازار، واردات و... همیشه بر سر راه تولید و عرضه آن موانعی جدی محسوب می‌شوند که لزوم بررسی و رسیدگی به آنها با توجه به اهمیت‌های آن احساس می‌شود.

بارش برف سنگین و یخبندان در سال گذشته از مدت‌ها قبل پیش‌بینی‌هایی را مبنی بر کاهش قابل توجه تولید مرکبات در این منطقه به وجود آورد. بنا به اعلام حبیب‌الله رادفر، مدیر باغبانی سازمان جهاد کشاورزی استان مازندران دمای ۱۳ درجه زیر صفر و بارش بی‌سابقه برف که از نیمه دوم دی ماه سال گذشته روی داد، خسارتی معادل ۱۰ هزار میلیارد ریال از ناحیه این پدیده طبیعی به باغات مرکبات وارد آورد. وی در خصوص این خسارت چنین بیان داشت: بیشترین خسارت سرما به منطقه غرب استان که بیشتر نهالستان بوده است وارد شد، به طوری که در سال جاری با افت تولید نهال مواجه بودیم که به منظور جبران خسارت ۵۰۰ هزار نهال به صورت یارانه‌ای میان باغداران این منطقه توزیع می‌شود.

وی در بخشی دیگر از سخنانش به حضور مرکبات نوبرانه در بازار اشاره کرد و چنین گفت: با توجه به اینکه زمان برداشت واقعی نیمه دوم آبان ماه است، عرضه مرکبات مازندران با نارنگی نوبرانه مدتی است که آغاز شده است. اما عرضه نارنگی‌های سبز و کال در بازار از حد نوبرانه بیشتر است چرا که باغداران به دلیل خسارت‌های سرمای شدید و از بین رفتن حدود ۷۵۰ هزار تن انواع محصول مرکبات که بر سر درخت‌ها مانده بود، با این تجربه تلخ و ترس از سرمای مشابه پارسال، اقدام به برداشت پیش از موعد آن کرده‌اند.

مدیر باغبانی سازمان جهاد کشاورزی مازندران با تاکید مجدد بر ترس باغداران از متضرر شدن، از

آنها خواست که از برداشت نارنگی تا زمان تغییر کامل رنگ و آبدار و شیرین شدن خودداری نمایند و نگران فروش نیز نباشند، چرا که در غیر این صورت نه تنها سود نخواهند کرد که متحمل ضررهای زیادی نیز خواهند شد. در همین خصوص عنایت‌الله بیابانی، نایب رییس خانه کشاورز و مدیر عامل اتحادیه مرکبات کشور ضمن اشاره به تولید قابل قبول مرکبات در سال جاری علی‌رغم مشکلات موجود گفت: سرمازدگی پارسال و خشکسالی امسال واقعیت‌هایی هستند که باید آنها را پذیرفت. او در حالی که تولید نارنگی در سال جاری را به حد وفور ارزیابی کرد، افزود: میزان تولید مرکبات امسال رقمی حدود ۴ میلیون تا ۴ میلیون و ۲۰۰ هزار تن است که این میزان نیاز داخلی را تامین می‌کند.

بیابانی ضمن تاکید بر تفاوت میان کاهش تولید و کمبود تولید چنین اعلام کرد: در مقام مقایسه با سال گذشته به دلایل متعددی کاهش تولید را داشته‌ایم اما کمبود تولید خیر.

اما چندی پیش از سوی منابع دولتی اعلام شد که به دلیل کاهش تولید پرتقال در سال جاری و در جهت تنظیم بازار اقدام به واردات میزان قابل توجهی از این محصول از کشورهای آفریقایی، مصر و ترکیه خواهد شد. در همین راستا عباس قلی‌زاده، رییس سازمان بازرگانی استان تهران به دلیل خسارت‌های ناشی از سرمازدگی و از بین رفتن بخش عمده‌ای از میوه‌ها، خبر از تغییر زودتر از موعد تعرفه‌های واردات مرکبات در سال جاری داد و گفت: در حال بررسی تعیین زمان‌بندی مناسب برای اعمال کاهش تعرفه‌ها برای واردات و ذخیره‌سازی میوه در جهت تنظیم بازار هستیم. بنابراین کاهش تعرفه‌ها در سال جاری زودتر از موعد مقرر اتفاق می‌افتد.

وی همچنین عنوان کرد که در سال جاری با تولید زیاد محصول نارنگی، بخشی از بازار میوه تامین شده است. اما قائم مقام خانه کشاورز ضمن آن که تصمیم به واردات مرکبات خارج از فصل را از سوی دولت تصمیمی نادرست و غیرکارشناسانه می‌خواند، معتقد است که دادن مجوز واردات از سوی دولت

تولید مرکبات در ۸ استان کشور گفت: تولیدات داخلی به اندازه‌ای است که می‌توان مازاد آن را صادر کرد. وی از وزارت کشاورزی به عنوان یک متولی مسوول خواست در واردات مرکبات به کشور و تعرفه‌های ورود آن تجدیدنظر کند.

در همین زمینه صدرالدین نیاورانی، رییس اتحادیه صادرکنندگان میوه ضمن آن که نیاز بازار را بیشتر از میزان تولید می‌داند، می‌گوید: اتحادیه صادرکنندگان میوه و تره‌بار با واردات مخالف است اما برای کنترل بازار راهی به جز واردات میوه وجود ندارد و واردات می‌تواند تا حد زیادی تعدیل را در بازار برقرار کند.

نیاورانی ضمن آن که کاهش تولید به دلیل سرمازدگی سال گذشته را دلیل اصلی کاهش تولید در سال جاری می‌داند، معتقد است که به همین دلیل صادرات پرتقال نیز صورت نخواهد گرفت چرا که تقاضا در بازار داخل برای آن بیشتر از بازارهای هدف است.

وی چنین می‌افزاید: امیدواریم، با حمایت‌های دولت تغییر وارثه‌ها و اصلاح باغ‌ها به حدی برسیم که تولید در حد مطلوب باشد و شرایط برای صادرات مازاد محصول نیز فراهم شود.

از سویی دیگر قیمت مرکبات طی ۲-۱ ماه گذشته در مقایسه با زمان مشابه در سال پیش افزایش بیش از ۱۴۰ درصدی را تجربه کرده است و این افزایش قیمت‌ها در حالی روی می‌دهد که بنا به گفته باغداران و تولیدکنندگان، سودی که نصیب تولیدکنندگان می‌شود

در شکستن دولت‌ها در بازار بی‌تاثیر است و اثری به حال مصرف‌کنندگان ندارد؛ چرا که تاثیری در کاهش قیمت‌ها نخواهد داشت. ضمن آن که آفات موجود در مرکبات وارداتی در شرایطی که کشور آمادگی قرنطینه برای واردات حجیم را ندارد، خطر شیوع برخی امراض را به همراه خواهد داشت.

عنایت‌الله بیابانی، نایب رییس خانه کشاورز واردات را در این شرایط یک بدعت غلط می‌داند که به جز ضرر تولیدکنندگان چیز دیگری دربر نخواهد داشت. مضاف بر اینکه وی واردات را که با توجه کنترل قیمت‌ها و در نظر گرفتن نفع مصرف‌کنندگان صورت می‌پذیرد، عملی کاملاً ناعادلانه می‌داند. چرا که طبق قرارداد محصول جعبه زده، به قیمتی نازل معادل هر کیلو ۳۵۰-۴۰۰ تومان از باغداران خریداری می‌شود و به دلیل عدم کنترل و نظارت دولت بر بازار و باز بودن دست دلالتان، محصول با افزایش قیمت و رقمی معادل هر کیلو ۲۰۰۰-۱۵۰۰ تومان به دست مصرف‌کننده می‌رسد که این اجحافی بزرگ در حق مصرف‌کننده و تولیدکننده داخلی است.

نایب رییس خانه کشاورز این نقص را ناشی از سیاست کهنه انحصارطلبی دانست و گفت: در حالی که ایران جزو ۵ کشور بزرگ تولیدکننده مرکبات بوده و قادر است نیاز صنایع تبدیلی را برطرف کند، چرا باید از کشورهای مثل ترکیه، مصر و غیره با تعرفه صفر و خارج از فصل، مرکبات وارد شود. بیابانی، مدیر عامل اتحادیه مرکبات با اشاره به

بسیار ناچیز است و دلالتان و واسطه‌ها از مابه‌التفاوت قیمت میوه‌ها در چرخه تولید تا مصرف بیش از ۱۱۰ درصد سود می‌برند و تکلیف مصرف‌کنندگان نیز با وجود این قیمت‌های بالا از قبل روشن است. در این شرایط نه تنها واردات با تعرفه پایین مشکلی را حل نخواهد کرد و میوه ارزان را به بازار تزریق نمی‌کند، بلکه ضرر و زیان باغداران کشور را به همراه خواهد داشت. در این شرایط انتظار بازنگری در برخی تصمیمات و ارایه راهکارهایی جهت حل مشکلات و بحران‌های پیش‌رو از مسوولین و نهادهای مربوطه، توقع زیادی نیست.

روغن حاصل از تفاله زیتون که مصرف صنعتی دارد یا مخلوط با پارافین خوراکی است، در بسته‌بندی زیبا و نام‌های خارجی از طریق مبادی غیرقانونی وارد و با نصف قیمت روغن زیتون واقعی عرضه می‌شود.

محمدرضا هاتفی، رییس و دبیر انجمن صنعتی تولیدکنندگان روغن و کنسرو زیتون ایران با اعلام مطلب فوق افزود: واردات روغن خام زیتون و فرآوری آن توسط واحدهای تولیدی میسر است، ولی به علت گرانی زیتون و هزینه‌های گمرکی آن، قیمت تمام شده‌ی بالایی در حد قیمت‌های جهانی خواهد داشت.

وی خاطر نشان کرد: با توجه به مصرف سالانه ۲۰ هزار تن روغن، تولید چهار هزار تن و واردات قانونی چهار هزار و ۵۰۰ تن زیتون در سال گذشته باقی نیاز یعنی ۱۱ هزار و ۵۰۰ تن از مبادی غیررسمی و کالاهای تقلبی تامین شده است.

وی تولید روغن زیتون در سال جاری را به دلیل سرمازدگی نصف میزان سال گذشته یعنی دو هزار تن اعلام نمود و افزود: سال گذشته ۴۵ هزار تن دانه زیتون تولید شده که ۲۰ هزار تن آن به صورت کنسروی استفاده شده و مابقی آن به صورت دانه روغنی در اختیار کارخانجات استحصال روغن قرار گرفت.

هاتفی خسارت باغات از سرمای سال گذشته را ۵۰ درصد عنوان کرد که ۳۰ درصد این باغات کم‌تولید هستند و ۲۰ درصد کاملاً از بین رفته‌اند. امسال برای مقابله با بحران کمبود زیتون قرار به واردات پنج هزار تن روغن زیتون برای کارخانجات فرآوری بوده اما تاکنون واردات صورت نگرفته است.

رییس انجمن صنعتی تولیدکنندگان روغن و کنسرو زیتون در خصوص حمایت از باغداران خسارت‌دیده گفت: برای حمایت از این باغداران وام‌های دریافتی آنها با بخشودگی بهره برای مدت یک سال استمهال شده و باغداری که تحت پوشش بیمه قرار داشتند، خسارت دریافت کرده‌اند ولی کارخانجات استحصال روغن زیتون که وابسته به محصول زیتون است، هنوز حمایت نشده‌اند.

دبیر انجمن صنعتی تولیدکنندگان روغن و کنسرو زیتون: بازار روغن زیتون در اختیار بسته‌های شیک روغن صنعتی

